

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องภาวะโภชนาการและพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร (1) เพื่อศึกษาภาวะโภชนาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร (2) สภาพทางสังคม-เศรษฐกิจและพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร (3) ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางสังคม-เศรษฐกิจและพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับภาวะโภชนาการ จากนักเรียน 260 คน ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ภาวะโภชนาการของนักเรียน (ดูตาราง 6)

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานและสภาพสังคม-เศรษฐกิจของนักเรียน (ดูตาราง 8-10)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียน (ดูตาราง 11-14)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางสังคม-เศรษฐกิจและพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับภาวะโภชนาการของนักเรียน (ดูตาราง 15-21)

ตอนที่ 1 ภาวะโภชนาการของนักเรียน

การประเมินภาวะโภชนาการของนักเรียน จากการชั่งน้ำหนักวัดส่วนสูง และอายุของนักเรียนมาเทียบกับกราฟน้ำหนักต่ออายุ (W/A) ส่วนสูงต่ออายุ (H/A) และน้ำหนักต่อส่วนสูง (H/A) ของกองโภชนาการตามเกณฑ์ของกองโภชนาการ กรมอนามัย

กระทรวงสาธารณสุข และภาวะสุขภาพของกลุ่มตัวอย่างในรอบ 3 เดือน

ตาราง 5

จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามภาวะโภชนาการ

ดัชนี	ภาวะโภชนาการ			
	ต่ำ	ปกติ	เกิน	รวม
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
น้ำหนัก/ส่วนสูง (W/H)	44 (16.9)	180 (69.3)	36 (13.8)	260 (100)
น้ำหนัก/อายุ (W/A)	28 (10.8)	174 (66.9)	58 (22.3)	260 (100)
ส่วนสูง/อายุ (H/A)	13 (5.0)	212 (81.5)	35 (13.5)	260 (100)

จากตาราง 5 พบว่า เมื่อประเมินภาวะโภชนาการของนักเรียน โดยใช้ดัชนีชี้วัดน้ำหนักต่อส่วนสูง (W/H) ตามเกณฑ์ของกองโภชนาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาวะโภชนาการปกติ ร้อยละ 69.3 เมื่อใช้ดัชนีชี้วัดน้ำหนักต่ออายุ (W/A) เป็นเกณฑ์พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีภาวะโภชนาการปกติ ร้อยละ 66.9 และเมื่อใช้ดัชนีชี้วัดส่วนสูงต่ออายุ (H/A) เป็นเกณฑ์มีนักเรียน มีภาวะโภชนาการปกติ (ร้อยละ 81.5)

จะเห็นได้ว่าเมื่อใช้ดัชนีชี้วัดน้ำหนักต่อส่วนสูง (W/H) ตามเกณฑ์ของกองโภชนาการ พบว่า นักเรียนที่มีภาวะโภชนาการต่ำจะมีจำนวนสูงกว่าเมื่อใช้ดัชนีชี้วัดน้ำหนักต่ออายุ (W/A) และส่วนสูงต่ออายุ (H/A) ส่วนนักเรียนที่มีภาวะโภชนาการเกินจะมีจำนวนใกล้เคียงกันเมื่อประเมินด้วยดัชนี น้ำหนักต่ออายุ (W/A) และส่วนสูงต่ออายุ (H/A) ดังนั้นการใช้ดัชนี น้ำหนักต่ออายุ (W/A) ชี้วัดภาวะโภชนาการของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จะมีความปลอดภัยในการประเมินภาวะโภชนาการของเด็กวัยนี้ดีกว่าการใช้ดัชนี น้ำหนักต่ออายุ (W/A) และส่วนสูงต่ออายุ (H/A)

ตาราง 6

จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามภาวะสุขภาพในรอบ 3 เดือน

(n = 260)

ภาวะสุขภาพในรอบ 3 เดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แข็งแรง	188	72.3
ป่วย	72	27.7
ไข้หวัด*	46	63.9
ภูมิแพ้*	11	15.3
ท้องเสีย*	7	9.7
กระเพาะ*	4	5.5
ซิกุลคณยา*	3	4.2
ไข้เลือดออก*	1	1.4

*(ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตาราง 6 พบว่า ภาวะสุขภาพในรอบ 3 เดือนของนักเรียนที่แข็งแรง (ร้อยละ 72.3) ป่วยเป็นไข้หวัด (ร้อยละ 63.9) ภูมิแพ้ (ร้อยละ 15.3) ท้องเสีย (ร้อยละ 9.7) กระเพาะ (ร้อยละ 5.5) ซิกุลคณยา (ร้อยละ 4.2) และไข้เลือดออก (ร้อยละ 1.4) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานและสภาพสังคม-เศรษฐกิจของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานและสภาพสังคม-เศรษฐกิจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในอำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จำนวน 260 คนมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 7

จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามข้อมูลพื้นฐานและสภาพทางสังคม-เศรษฐกิจ

(n = 260)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	130	50.0
หญิง	130	50.0
จำนวนเงินที่ได้รับไปโรงเรียนต่อวัน (บาท)		
10-20	34	13.1
21-30	71	27.3
31-40	83	31.9
41-50	47	18.1
มากกว่า 50	25	9.6
ผู้ปกครองที่นักเรียนอยู่ด้วย		
บิดา-มารดา	231	88.8
ญาติผู้ใหญ่	29	11.2
อาหารมื้อเช้า		
ปรุงเองเป็นส่วนใหญ่	131	50.4
ปรุงอาหารเองและซื้ออาหารพอ ๆ กัน	68	26.1
ซื้ออาหารสำเร็จรูปหรืออาหารถุงเป็นส่วนใหญ่	61	23.5
อาหารมื้อเย็น		
ปรุงเองเป็นส่วนใหญ่	178	68.5
ปรุงอาหารเองและซื้ออาหารพอ ๆ กัน	65	25.0
ซื้ออาหารสำเร็จรูปหรืออาหารถุงเป็นส่วนใหญ่	17	6.5

ตาราง 7 (ต่อ)

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้จัดหรือปรุงอาหาร		
ผู้ปกครอง	235	90.4
ตัวนักเรียนเอง	22	8.5
คนรับใช้	3	1.1
แหล่งที่ครอบครัวซื้ออาหารมากที่สุด		
ตลาดสดในเมือง	137	52.7
ตลาดนัดแถวบ้าน	105	40.4
ซูเปอร์มาร์เก็ต	11	4.2
รถเร่ขายกับข้าว	7	2.7

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ได้รับเงินมาโรงเรียนวันละ 21- 40 บาท ร้อยละ 59.2 อาศัยอยู่กับบิดามารดาร้อยละ 88.8 อาหารมื้อเช้าของนักเรียนส่วนใหญ่ได้มาจากการปรุงอาหารเอง ร้อยละ 50.4 ส่วนอาหารมื้อเย็นส่วนใหญ่ปรุงอาหารเอง ร้อยละ 68.5 ผู้จัดหรือปรุงอาหาร ส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครอง ร้อยละ 90.4 ส่วนแหล่งที่ครอบครัวซื้ออาหารมากที่สุดคือตลาดสดในเมือง ร้อยละ 50.7

ตาราง 8

จำนวนและร้อยละ ของนักเรียนจำแนกตามการรู้จักอาหารหลัก 5 หมู่และแหล่งความรู้
อาหารหลัก 5 หมู่

(n = 260)		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
รู้จักอาหารหลัก 5 หมู่		
รู้	260	100.0
ไม่รู้	0	0.0
แหล่งความรู้		
ครู/อาจารย์	245	94.2
บิดามารดา	86	33.1
วิทยุ/โทรทัศน์	55	21.2
เพื่อน	24	9.2
หนังสือพิมพ์	21	8.1
อินเทอร์เน็ต	1	0.4

*(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างรู้จักคำว่า อาหารหลัก 5 หมู่ คิดเป็น ร้อยละ 100.0 โดยรู้จักคำว่าอาหารหลัก 5 หมู่ จากครู/อาจารย์ ร้อยละ 94.2 รองลงมาคือ บิดามารดา ร้อยละ 33.1 วิทยุ/โทรทัศน์ ร้อยละ 21.2 เพื่อน ร้อยละ 9.2 หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 8.1 และอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 0.4 ตามลำดับ

ตาราง 9

จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามสภาพสังคม-เศรษฐกิจ

(n = 260)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษาของบิดา		
ประถมศึกษา	98	37.7
มัธยมศึกษา/ปวช.	95	36.5
อนุปริญญา/ปวส.	42	16.2
ปริญญาตรี	25	9.6
ระดับการศึกษาของมารดา		
ประถมศึกษา	121	46.5
มัธยมศึกษา/ปวช.	95	36.5
อนุปริญญา/ปวส.	30	11.5
ปริญญาตรี	14	5.5
อาชีพบิดา		
เกษตรกรกรรม/รับจ้างทั่วไป	151	58.1
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	62	23.8
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	38	14.6
พนักงานเอกชน	9	3.5
อาชีพมารดา		
เกษตรกรกรรม/รับจ้างทั่วไป	115	44.2
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	92	35.4
แม่บ้าน	32	12.3
รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	18	6.9
พนักงานเอกชน	3	1.2

ตาราง 9 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ขนาดของครอบครัว		
ขนาดเล็ก (< 5 คน)	157	60.4
ขนาดกลาง (5-7 คน)	90	34.6
ขนาดใหญ่ (> 7 คน)	13	5.0
รายได้เฉลี่ยของครอบครัวรวมกันต่อเดือน		
รายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท	59	22.7
รายได้ 10,000-20,000 บาท	96	36.9
รายได้ 20,001-30,000 บาท	59	22.7
รายได้ 30,001-40,000 บาท	34	13.1
รายได้ 40,001 ขึ้นไป	12	4.6

จากตาราง 9 พบว่า สภาพทางสังคม-เศรษฐกิจของนักเรียนพบว่า ระดับการศึกษาของบิดาของนักเรียนส่วนใหญ่จบจากการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใกล้เคียงกัน ร้อยละ 37.7 และ 36.5 ส่วนระดับการศึกษาของมารดาจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 46.5 บิดาส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 58.1 อาชีพมารดา มีอาชีพเกษตรกรหรือรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 44.2 ขนาดของครอบครัวส่วนใหญ่ มีขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 60.4 และรายได้เฉลี่ยของครอบครัวรวมกัน มีรายได้ 10,001-20,000 บาทต่อเดือน ร้อยละ 36.9

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียน

ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนเป็นรายข้อคำถาม โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ และจัดระดับคะแนน พฤติกรรมการบริโภคอาหาร ดังตาราง 10-13

ตาราง 10

จำนวนและร้อยละของนักเรียนจำแนกตามพฤติกรรมการบริโภคอาหาร

(n = 260)

พฤติกรรมการบริโภคอาหาร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ถูกต้องในระดับค่อนข้างต่ำ (0-21)	0	0
ถูกต้องในระดับปานกลาง (22-42)	44	16.9
ถูกต้องในระดับดี (43-63)	216	83.1
ถูกต้องในระดับดีมาก (64-84)	0	0

คะแนนต่ำสุด 34 คะแนน คะแนนสูงสุด 58 คะแนน คะแนนเต็ม 84 คะแนน
คะแนนเฉลี่ย 46.65 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) 4.59

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารถูกต้อง
ในระดับดี ร้อยละ 83.1 และมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารถูกต้องในระดับปานกลาง
ร้อยละ 16.9 ตามลำดับ และไม่พบเด็กที่มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารในระดับดีมาก
และค่อนข้างต่ำเลย เมื่อพิจารณาโดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี

เพื่อให้เห็นภาพพฤติกรรมการบริโภคอาหารของนักเรียนชัดเจนยิ่งขึ้น จึง
วิเคราะห์พฤติกรรมการบริโภคอาหารจำแนกตามความถี่ ของพฤติกรรมการบริโภค
อาหารหลักห้าหมู่ (ดูตาราง 11) พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อน
สารพิษและให้คุณค่าทางโภชนาการน้อย (ดูตาราง 12) พฤติกรรมการบริโภคอาหาร
ที่ให้พลังงานสูง (ดูตาราง 13) ตามลำดับดังนี้

ตาราง 11

จำนวนและร้อยละของระดับการปฏิบัติด้านอาหารหลัก 5 หมู่ของนักเรียนจำแนก
เป็นรายข้อ

(n = 260)

พฤติกรรมกรบริโภคอาหาร ด้านอาหารหลัก 5 หมู่	ระดับการปฏิบัติ			
	ทำเป็น ประจำ	ทำ บ่อยครั้ง	ทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ทำเลย
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
1. รับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์ เช่น เนื้อหมู เนื้อไก่ เนื้อวัว	168 (64.6)	57 (21.9)	35 (13.5)	0 (0.0)
2. รับประทานไข่	52 (20.0)	117 (45.0)	91 (35.0)	0 (0.0)
3. รับประทานปลาทะเล	22 (8.5)	69 (26.5)	167 (64.2)	2 (0.8)
4. รับประทานปลาน้ำจืด	27 (10.4)	73 (28.1)	133 (51.2)	27 (10.4)
5. รับประทานอาหารที่มีถั่วเมล็ดแข็ง เช่น ถั่วเขียว ถั่วแดง ถั่วลิสงหรือเต้าหู้	10 (3.9)	49 (18.8)	195 (75.0)	6 (2.3)
6. ดื่มนมสดอย่างน้อยวันละ 1-2 แก้ว	151 (58.1)	55 (21.2)	53 (20.3)	1 (0.4)
7. รับประทานข้าว ผลิตภัณฑ์จากข้าว และ ธัญพืชอื่น ๆ ได้แก่ ก๋วยเตี๋ยว ขนมจีน เส้นหมี่	26 (10.0)	90 (34.6)	144 (55.4)	0 (0.0)
8. รับประทานข้าวกล้อง	19 (7.3)	34 (13.1)	134 (51.5)	73 (28.1)
9. รับประทานผักใบเขียว เช่น ผักบุ้ง ผักคะน้า ตำลึง ผักกาด กวางตุ้ง	112 (43.1)	96 (36.9)	49 (18.8)	3 (1.2)
10. รับประทานอาหารที่มีผักสีเหลืองแดง เช่น ฟักทอง แครอท มะเขือเทศ	22 (8.5)	97 (37.3)	130 (50.0)	11 (4.2)

ตาราง 11 (ต่อ)

พฤติกรรมกรรการบริโภคอาหาร ด้านอาหารหลัก 5 หมู่	ระดับการปฏิบัติ			
	ทำเป็น ประจำ	ทำ บ่อยครั้ง	ทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ทำเลย
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน
	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)
11. นักเรียนรับประทานผลไม้สด เช่น ส้ม กล้วย มะละกอ ฝรั่ง องุ่น	116 (44.6)	111 (42.7)	31 (11.9)	2 (0.8)
12. นักเรียนรับประทานอาหารที่ปรุงด้วย น้ำมันพืช เช่น อาหารทอดและผัก	77 (29.6)	109 (41.9)	71 (27.3)	3 (1.2)

จากตาราง 11 พฤติกรรมกรรการบริโภคอาหารหลัก 5 หมู่ของนักเรียนพบว่า มีพฤติกรรมส่วนใหญ่ที่ทำบ่อยครั้งถึงทำเป็นประจำ (4-7 ครั้ง/สัปดาห์) คือ รับประทานผลไม้สด (ร้อยละ 87.3) รองลงมารับประทานอาหารประเภทเนื้อสัตว์ (ร้อยละ 86.5) รับประทานผักใบเขียว (ร้อยละ 80) ดื่มนมสดอย่างน้อยวันละ 1-2 แก้ว (ร้อยละ 79.3) รับประทานอาหารที่ปรุงด้วยน้ำมันพืช (ร้อยละ 71.5) ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมที่นักเรียนส่วนใหญ่ทำนาน ๆ ครั้งถึงไม่เคยทำเลย คือ รับประทานข้าวกล้อง (ร้อยละ 79.6) รับประทานอาหารที่มีถั่วเมล็ดแห้ง (ร้อยละ 77.3) การรับประทานปลาทะเล (ร้อยละ 65) ตามลำดับ

ตาราง 12

จำนวนและร้อยละระดับการปฏิบัติด้านอาหารที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารพิษและให้คุณค่าทางโภชนาการน้อยของนักเรียนจำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 260)

พฤติกรรมกรบริโภคอาหาร ด้านอาหารที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารพิษ และให้คุณค่าทางโภชนาการน้อย	ระดับการปฏิบัติ			
	ทำเป็น ประจำ	ทำ บ่อยครั้ง	ทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคย ทำเลย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ดื่มเครื่องดื่มที่ใส่นมข้นหวาน เช่น ไอวัลตินเย็น โกโก้เย็น ชาเย็น	49 (18.8)	110 (42.3)	99 (38.1)	2 (0.8)
2. รับประทานน้ำแข็งไสหวานเย็นที่ใส่น้ำ ต่าง ๆ	10 (3.8)	52 (20.0)	182 (70.0)	16 (6.2)
3. รับประทานอาหารหมักดอง เช่น ผลไม้ดอง ผักดองต่าง ๆ แหนม	6 (2.3)	30 (11.5)	185 (71.2)	39 (15.0)
4. นักเรียนดื่มน้ำอัดลม	109 (41.9)	90 (34.6)	61 (23.5)	0 (0.0)
5. รับประทานเนื้อสัตว์ประเภทปิ้งหรือย่าง เช่น หมูปิ้ง ไก่ย่าง	20 (7.7)	107 (41.2)	130 (50.0)	3 (1.2)
6. รับประทานลูกอม ลูกกวาด หมากรฝรั่ง และทอฟฟี่	37 (14.2)	81 (31.2)	137 (52.7)	5 (1.9)
7. รับประทานอาหารที่ใส่น้ำตาล เช่น ไส้กรอกไส้ส้ม หรือไส้แดงสด	11 (4.2)	76 (29.2)	159 (61.2)	14 (5.4)
8. รับประทานขนมที่มีกึ่งสำเร็จรูป โดยไม่ใช่ไข่หรือเนื้อสัตว์	11 (4.2)	62 (23.8)	115 (42.0)	72 (27.7)
9. รับประทานขนมถุงขบเคี้ยว	46 (17.7)	98 (37.7)	109 (41.9)	7 (2.7)

จากตาราง 12 พบว่า มีพฤติกรรมกรบริโภคอาหารที่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนสารพิษและให้คุณค่าทางโภชนาการน้อยของนักเรียนที่ทำบ่อยครั้งถึงทำเป็นประจำ (4-7 ครั้ง/สัปดาห์) คือ คีมน้ำอัดลม (ร้อยละ 76.5) รองลงมาคือ คีมเครื่องดื่มที่ใส่นมข้นหวาน (ร้อยละ 61.1) รับประทานขนมถุงขบเคี้ยว (ร้อยละ 55.4) ตามลำดับ

ตาราง 13

จำนวนและร้อยละระดับการปฏิบัติด้านการบริโภคอาหารที่ให้พลังงานสูงของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายชื่อ

(n = 260)

พฤติกรรมกรบริโภคอาหาร ด้านอาหารที่ให้พลังงานสูง	ระดับการปฏิบัติ			
	ทำเป็นประจำ	ทำบ่อยครั้ง	ทำนาน ๆ ครั้ง	ไม่เคยทำเลย
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. รับประทานเนื้อสัตว์ติดมัน เช่น หนังไก่ หมูสามชั้น	25 (9.6)	65 (25.0)	134 (51.5)	35 (13.5)
2. รับประทานขนมอบ เช่น คูกี้ เค้ก โดนัททอด ขนมปัง และพายไส้ต่าง ๆ	28 (10.8)	84 (32.3)	144 (55.4)	4 (1.5)
3. รับประทานขนมหวานใส่กะทิ เช่น บัวลอย กล้วยบวชชี	11 (4.2)	51 (19.6)	193 (74.2)	5 (1.9)
4. รับประทานไอศกรีม	85 (32.7)	108 (41.5)	64 (24.6)	3 (1.2)
5. รับประทานข้าวมันไก่หรือข้าวขาหมู	10 (3.8)	55 (21.2)	183 (70.4)	12 (4.6)
6. รับประทานอาหารประเภททอด เช่น กล้วยแขก เผือกทอด	9 (3.5)	39 (15.0)	192 (73.8)	20 (7.7)
7. รับประทานอาหารว่างที่เป็นขนมหวานก่อนนอน เช่น ขนมไข่หงส์ ขนมสอดไส้ ข้าวต้มมัด	9 (3.5)	27 (10.4)	116 (44.6)	108 (41.9)

จากตาราง 13 พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารที่ให้พลังงานสูงของนักเรียนส่วนใหญ่ ที่ทำบ่อยครั้งถึงทำเป็นประจำ (4-7 ครั้ง/สัปดาห์) คือ รับประทานไอศกรีม (ร้อยละ 74.2) รองลงมา คือ รับประทานขนมอบ (ร้อยละ 43.1)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางสังคม-เศรษฐกิจและพฤติกรรม การบริโภคอาหารกับภาวะโภชนาการของนักเรียน

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพสังคม-เศรษฐกิจและพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับภาวะโภชนาการของนักเรียน โดยใช้ดัชนีน้ำหนักต่อส่วนสูง (W/H) วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพทางสังคม-เศรษฐกิจและพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับภาวะโภชนาการของนักเรียน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบแครมเมอร์วี (Cramer's V correlation coefficient) และทดสอบนัยสำคัญเพื่ออ้างอิงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับกลุ่มตัวอย่างไปยังกลุ่มประชากร โดยการทดสอบไคสแควร์ (Chi-square) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเนื่องจากตัวแปรระดับการศึกษาของบิดามารดา อาชีพบิดามารดา ขนาดของครอบครัวและรายได้ของครอบครัว พบ cell ที่มีความคาดหวังต่ำกว่า 5 จึงแก้ไขโดยการยุบ cell ดังนี้

การศึกษาของบิดายุบเหลือ 3 ระดับ โดยนำช่วงที่ 4 คือ การศึกษาระดับปริญญาตรีมารวมกับ ช่วงที่ 3 คือ อนุปริญญา/ปวส. เป็น อนุปริญญา/ปวส.-ปริญญาตรี

การศึกษาของมารดาสูบเหลือ 3 ระดับ โดยนำช่วงที่ 4 คือ การศึกษาระดับปริญญาตรีมารวมกับ ช่วงที่ 3 คือ อนุปริญญา/ปวส. เป็น อนุปริญญา/ปวส.-ปริญญาตรี

อาชีพบิดายุบเหลือ 3 ระดับ โดยนำช่วงที่ 4 คืออาชีพพนักงานเอกชนมารวมกับ ช่วงที่ 1 คือ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานบริษัท

อาชีพมารดาสูบเหลือ 4 ระดับ โดยนำช่วงที่ 4 คืออาชีพพนักงานเอกชนมารวมกับช่วงที่ 1 คือ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นรับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ/พนักงานบริษัท

ขนาดครอบครัวยิบเหลือ 2 ระดับ โดยนำช่วงที่ 3 คือขนาดใหญ่มากกว่า 7 คนไปรวมกับช่วงที่ 2 คือ ขนาดกลาง 5-7 คน เป็น > 4 คน

รายได้ยิบเหลือ 4 ระดับ โดยนำช่วงที่ 5 คือ รายได้ 40,001 ขึ้นไปไปรวมกับช่วงที่ 4 คือ 30,001- 40,000 บาท เป็น > 30,000 บาท

ตาราง 14

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับภาวะโภชนาการของนักเรียน

ภาวะโภชนาการ	ระดับการศึกษาของบิดา			รวม	χ^2	Sig.
	ประถม-ศึกษา	มัธยมศึกษา/ปวช.	อนุปริญญา/ปวส.-ปริญญาตรี			
ภาวะโภชนาการต่ำ	14 (16.6)	18 (16.1)	12 (11.3)	44	1.472	0.832
ภาวะโภชนาการปกติ	68 (67.8)	66 (65.8)	46 (46.4)	180		
ภาวะโภชนาการเกิน	16 (13.6)	11 (13.2)	9 (9.3)	36		
รวม	98 (37.7)	95 (36.5)	67 (25.8)	260 (100.0)		

จากตาราง 14 แสดงว่า ระดับการศึกษาของบิดากับภาวะโภชนาการของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 15

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับภาวะโภชนาการของนักเรียน

ภาวะโภชนาการ	ระดับการศึกษาของมารดา			รวม	χ^2	Sig.
	ประถม- ศึกษา	มัธยมศึกษา/ ปวช.	อนุปริญญา/ ปวส.- ปริญญาตรี			
ภาวะโภชนาการต่ำ	21 (20.5)	13 (16.1)	10 (7.4)	44	5.590	0.232
ภาวะโภชนาการปกติ	78 (83.8)	72 (65.8)	30 (30.5)	180		
ภาวะโภชนาการเกิน	22 (16.8)	10 (13.2)	4 (16.1)	36		
รวม	121 (46.5)	95 (36.5)	44 (16.9)	260 (100.0)		

จากตาราง 15 พบว่า ระดับการศึกษาของมารดากับภาวะโภชนาการของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 16

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพบิดากับภาวะโภชนาการของนักเรียน

ภาวะโภชนาการ	ระดับการศึกษาของบิดา			รวม	χ^2	Sig.
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ พนักงาน บริษัท	เกษตรกรรม/ รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว			
ภาวะโภชนาการต่ำ	7 (8.0)	27 (25.6)	10 (10.5)	44	4.202	0.379
ภาวะโภชนาการปกติ	36 (32.5)	98 (104.5)	46 (42.9)	180		
ภาวะโภชนาการเกิน	4 (6.5)	26 (20.9)	6 (8.6)	36		
รวม	47 (18.1)	151 (58.1)	62 (23.8)	260 (100.0)		

จากตาราง 16 พบว่า อาชีพของบิดากับภาวะโภชนาการของนักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 17

ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพมารดากับภาวะโภชนาการของนักเรียน

ภาวะโภชนาการ	ระดับการศึกษาของมารดา			รวม	χ^2	Sig.
	รับราชการ/ รัฐวิสาหกิจ/ พนักงาน บริษัท	เกษตรกรรม/ รับจ้างทั่วไป	ค้าขาย/ ธุรกิจ ส่วนตัว			
ภาวะโภชนาการต่ำ	3 (3.6)	22 (19.5)	16 (15.6)	44	5.026	0.540
ภาวะโภชนาการปกติ	16 (14.5)	73 (79.6)	67 (63.7)	180		
ภาวะโภชนาการเกิน	2 (2.9)	20 (15.9)	9 (12.7)	36		
รวม	21 (8.1)	115 (44.2)	92 (35.4)	260 (100.0)		

จากตาราง 17 พบว่า การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพมารดากับภาวะโภชนาการของนักเรียนไม่สามารถทดสอบ Chi-square ได้เนื่องจากมีค่าความถี่ที่คาดหวังต่ำกว่า 5 ร้อยละ 25

ตาราง 18

ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของครอบครัวกับภาวะโภชนาการของนักเรียน

ภาวะโภชนาการ	ขนาดของครอบครัว (คน)		รวม	χ^2	Sig.
	1-4	> 4			
ภาวะโภชนาการต่ำ	25 (26.6)	19 (17.4)	44	0.839	0.657
ภาวะโภชนาการปกติ	112 (108.7)	68 (71.3)	180		
ภาวะโภชนาการเกิน	20 (21.7)	16 (14.3)	36		
รวม	157 (60.4)	103 (39.6)	260 (100.0)		

 $p > 0.05$

จากตาราง 18 พบว่า ขนาดของครอบครัวกับภาวะโภชนาการของนักเรียน
 ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน
 ที่ตั้งไว้

ตาราง 19

ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวกับภาวะโภชนาการของนักเรียน

ภาวะโภชนาการ	รายได้ของครอบครัว (บาท/เดือน)				รวม	χ^2	Sig.
	รายได้ ต่ำกว่า 10,000	รายได้ 10,001- 20,000	รายได้ 20,001- 30,000	รายได้ > 30,000			
ภาวะโภชนาการต่ำ	8 (10.0)	16 (16.2)	10 (10.0)	10 (7.8)	44	8.280	0.281
ภาวะโภชนาการปกติ	40 (40.8)	63 (66.5)	42 (40.8)	35 (31.8)	180		
ภาวะโภชนาการเกิน	11 (8.2)	17 (13.3)	7 (8.2)	1 (6.4)	36		
รวม	59 (22.7)	96 (36.9)	59 (22.7)	46 (17.7)	260 (100.0)		

 $p > 0.05$

จากตาราง 19 พบว่า รายได้เฉลี่ยของครอบครัวกับภาวะโภชนาการของนักเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไม่ไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 20

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริโภคอาหารกับภาวะโภชนาการของนักเรียน

ภาวะโภชนาการ	พฤติกรรมการบริโภคอาหาร		รวม	χ^2	Sig.
	ปานกลาง	ดี			
ภาวะโภชนาการต่ำ	9 (7.4)	35 (36.6)	44	55.008*	0.00
ภาวะโภชนาการปกติ	14 (30.5)	166 (149.5)	180		
ภาวะโภชนาการเกิน	21 (6.1)	15 (29.9)	36		
รวม	44 (16.9)	216 (83.1)	260 (100.0)		

* $p > 0.05$ Cramer's V = 0.460

จากตาราง 20 พบว่า พฤติกรรมการบริโภคอาหารกับภาวะโภชนาการของนักเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.460 ซึ่งมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางนั่นคือ เด็กที่มีภาวะโภชนาการปกติ มีแนวโน้มของพฤติกรรมการบริโภคอาหารดีกว่าเด็กที่มีภาวะโภชนาการต่ำหรือเกิน